

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
w ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM nr 25
we Wrocławiu

Spis treści:

I. Wprowadzenie

II. Standardy ochrony małoletnich w szkole

III. Zasady postępowania w celu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

1. Bezpieczne relacja pracownik - małoletni

- 1.1 komunikacja
- 1.2 działania z dziećmi
- 1.3 kontakt fizyczny
- 1.4 kontakty w czasie wolnym od pracy

2. Bezpieczne relacja małoletni - małoletni

- 2.1 bezpieczne relacje między małoletnimi
- 2.2 niedozwolone zachowania małoletnich w placówce

3. Bezpieczeństwo w sieci, ochrona przed szkodliwymi treściami

- 3.1 korzystanie z komputerów z dostępem do internetu na terenie placówki
- 3.2 korzystanie z telefonów komórkowych
- 3.3 korzystanie z urządzeń elektronicznych podczas wyjść i wycieczek
- 3.4 ochrona przed zagrożeniami w sieci i szkodliwymi treściami

4. Ochrona prywatności małoletnich

- 4.1 wizerunek
- 4.2 dane osobowe

5. Bezpieczna rekrutacja personelu

IV. Gdzie szukać/zgłaszać pomoc/y?

V. Co mogę zrobić, gdy jestem krzywdzony (wersja skrócona dla dzieci)

VI. Procedury interwencyjne w szkole:

- 1) Rodzaj krzywdy: Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego;
- 2) Rodzaj krzywdy: Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego;
- 3) Rodzaj krzywdy: Przemoc domowa stosowana wobec małoletniego;
- 4) Rodzaj krzywdy: Stosowanie wobec małoletniego cyberprzemocy;
- 5) Rodzaj krzywdy: Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu;
- 6) Rodzaj krzywdy: Wysyłanie małoletniemu w internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych;

Załączniki:

Załącznik 1 Notatka ze zdarzenia

Załącznik 2 Protokół z interwencji

Załącznik 3 Rejestr zdarzeń

I. Wprowadzenie

Krzywdzenie dzieci jest niepokojącym problemem, który coraz częściej występuje we współczesnym świecie. Z różnymi formami krzywdzenia mamy do czynienia w najbliższym środowisku – szkolnym i pozaszkolnym. W tej sytuacji konieczna jest odpowiednia reakcja placówki. Jednym z najważniejszych celów działania szkoły jest chronienie dzieci przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Konieczność ochrony przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- w obliczu narastającej fali przemocy i agresji wobec dzieci powinny mieć zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę w placówce;
- prawa dzieci powinny być przestrzegane;
- niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci jakiegokolwiek formy przemocy – w każdej sytuacji, w której dzieci mogą być krzywdzone, muszą otrzymać pomoc.

Istotnym i konkretnym działaniem placówki na rzecz ochrony dzieci jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia praw. Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci dokument – „Standardy ochrony małoletnich”. Jest on wyrazem troski o ochronę w sytuacjach, w których dzieci mogą być krzywdzone. Do jego opracowania szkoła została zobowiązana przez państwo – uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony dzieci przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy cyberprzecią. Dlatego też dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których można skorzystać w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje zagrażają dzieciom.

Ilekróć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

- 1) pracownikach – należy przez to rozumieć wszystkich nauczycieli i pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkole na podstawie umowy o pracę, a także umowy cywilnoprawnej, wolontariatu lub osoby odbywająca staż;
- 2) dziecku – należy przez to rozumieć każdego ucznia, w tym z oddziału przedszkolnego, do ukończenia 18. roku życia;
- 3) opiekunem dziecka – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy;
- 4) zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka zamieszkałego w obwodzie szkoły, a dziecka spoza obwodu, obojga rodziców;
- 5) krzywdzenie dziecka – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

II. Standardy ochrony małoletnich w szkole

Standard I. Uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły i przedszkola znają „Standardy ochrony małoletnich”.

Wskaźniki realizacji standardu:

Dokument jest dostępny i upowszechniany

1. Dokument udostępniono, na stronie internetowej szkoły: <https://zsp25.edu.wroclaw.pl/>, wyłożono do wglądu w bibliotece szkolnej.
2. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz skróconej.
3. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie lekcji wychowawczych, konsultacji indywidualnych, na godzinach „dostępności”, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.

Standard II. Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w szkole/przedszkolu.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Celem działań wszystkich pracowników szkoły jest ochrona małoletnich uczniów przed każdą formą krzywdzenia oraz zapewnienie im bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego w szkole.
2. Pracownicy szkoły skutecznie reagują w sytuacjach, gdy małoletni uczniowie są krzywdzeni.
3. Pracownicy szkoły zgodnie ze swoimi kompetencjami i rolami, które pełnią w szkole, czuwają nad bezpieczeństwem małoletnich uczniów.

Standard III. Szkoła i przedszkole zapewnia uczniom /wychowankom równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Szkoła i przedszkole oferuje uczniom edukację w zakresie praw dziecka, człowieka/ucznia oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. W każdej klasie/grupie uczniowie są poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.

3. W szkole dostępne są dla uczniów materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w internecie (broszury, ulotki, książki).
4. W szkole wyeksponowane są informacje dla uczniów dotyczące możliwości uzyskania przez nich pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard IV. Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę uczniom/ wychowankom.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Precyzyjnie określone są sposoby postępowania pracowników w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich,
 - d) cyberprzemocy.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia ucznia nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W ZSP ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W ZSP wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
5. W ZSP wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona, na stronie internetowej szkoły.

Standard V. W szkole i przedszkolu wzmocnione jest poczucie bezpieczeństwa uczniów/ wychowanków w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W ZSP opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.

2. W ZSP określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. W ZSP opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie.
4. W ZSP opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskie Karty”.

Standard VI. Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W szkole prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem uczniów/wychowanków składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.

Standard VII. Szkoła i przedszkole monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane sposoby ochrony uczniów są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Do weryfikacji stosowanych zasad i procedur szkoła pozyskuje opinie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Zasady monitoringu i kontroli standardów ochrony małoletnich w określa dyrektor szkoły.

III. Zasady postępowania w celu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

1. Bezpieczne relacja pracownik - małoletni

1.1 komunikacja

- a. W komunikacji z dziećmi zachowaj cierpliwość i szacunek.

- b. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- c. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
- d. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- e. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- f. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Jeśli to możliwe poproś drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
- g. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- h. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła instytucja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

1.2 działania z dziećmi

- a. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- b. Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- c. Nie wolno Ci utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
- d. Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- e. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych upominków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

- f. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być wyjaśniane ze stronami, z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

1.3 kontakt fizyczny

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- a. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- b. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- c. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- d. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- e. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- f. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- g. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu i w korzystaniu z toalety. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba z instytucji. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad dziećmi należą do Twoich obowiązków, zostaniesz przeszkolony w tym kierunku.
- h. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

1.3 kontakty w czasie wolnym od pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

- a. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- b. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- c. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- d. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

2. Bezpieczne relacja małoletni - małoletni

2.1 bezpieczne relacje między małoletnimi

- a. Uczniowie mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku. Nauczyciele i personel szkolny oraz przedszkola chronią uczniów, zapewniają im bezpieczeństwo.
- b. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły
- c. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
- d. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/ wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popelniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
- e. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
- f. Uczniowie budują wzajemne relacje ze sobą w różnych obszarach życia. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
- g. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.

- h. W kontaktach między sobą uczniowie nie zachowują się prowokacyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
- i. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
- j. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu, słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
- k. Uczniowie mają obowiązek informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
- l. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
- m. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

2.2 niedozwolone zachowania małoletnich w placówce

- a. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:
 - agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.: bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie; wymuszenia; napastowanie seksualne; nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą; fizyczne zaczepki; zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań; rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.: obelgi, wyzwiska wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary; bezpośrednie obrażanie ofiary; plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary groźby;
 - agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.: poniżanie; wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie; pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu); wulgarne gesty; śledzenie/szpiegowanie; obraźliwe SMSy i MMSy; wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania; telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające); niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary; straszenie; gapienie się; szantażowanie.
- b. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie szkoły.
- c. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
- d. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.

- e. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
- f. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
- g. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
- h. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią.
- i. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią.
- j. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
- k. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
- l. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
- m. Wysługiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
- n. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
- o. Szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
- p. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
- r. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w szkole.
- s. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.
- t. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
- u. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

3. Bezpieczeństwo w sieci, ochrona przed szkodliwymi treściami

3.1 korzystanie z komputerów z dostępem do internetu na terenie placówki

- a. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
- b. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły jest zainstalowane i oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
- c. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych.
- d. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
- e. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
- f. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela/ zgodnie z obowiązującym regulaminem/ instrukcją korzystania z komputerów.

3.2 korzystanie z telefonów komórkowych

- a. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych wyłącznie za zgodą nauczyciela.
- b. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
- c. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
- d. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
- e. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
- f. Uczniowie nie mogą korzystać w celach prywatnych z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły.
- g. Uczeń ma obowiązek wyłączyć telefon niezwłocznie po wejściu do szkoły i odłożyć w wybranym przez siebie miejscu.
- h. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z Internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego. Zakaz nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela.
- i. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
- j. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
- k. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
- l. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
- m. Zakaz korzystania z telefonu nie dotyczy uczniów z pompą insulinową w celu nadzorowania stanu zdrowia dziecka przez rodzica/opiekuna prawnego.

3.3 korzystanie z urządzeń elektronicznych podczas wyjść i wycieczek

- a. Każdorazowo decyzję o zabraniu na wycieczkę telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik/opiekun wycieczki.

- b. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
- c. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, kino, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go.

3.4 ochrona przed zagrożeniami w sieci i szkodliwymi treściami

- a. ZSP ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
- b. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są: treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków, treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych, różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- c. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
 - monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej; stosowanie filtrów antyspamowych,
 - instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i uczniowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie, czy też nie,
 - edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,
 - prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu klasowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, wprowadzanie norm grupowych; odróżnianie dobra od zła),
 - prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
 - informowanie rodziców o polityce szkoły w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci: warsztaty, szkolenia dla rodziców, udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,
 - udzielenie wsparcia rodzicom i dzieciom w przypadku ujawnienia cyberprzemocy lub ujawnienia niebezpiecznych treści polegającego na wskazaniu możliwych sposobów rozwiązania tych sytuacji,

- określenie procedury wskazującej osoby w szkole, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczonej/ zaobserwowanej cyberprzemocy.

4. Ochrona prywatności małoletnich

4.1 wizerunek

- a. ZSP uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zgodnie z obowiązującym prawem.
- b. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem.
- c. Osoba małoletnia powyżej 16. roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
- d. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
- e. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.
- f. Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie użyty przez placówkę (mimo zgody rodziców).

4.2 dane osobowe

- a. W ZSP opracowano zasady przetwarzania danych osobowych oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania.
- b. Dyrektor szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
- c. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

5. Bezpieczna rekrutacja personelu

5.1 Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

- a. Poznaj dane kandydata/kandydatki, które pozwolą Ci jak najlepiej poznać jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.

Placówka musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie, stażyści, praktykanci oraz wolontariusze) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielania wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, placówka może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:

- wykształcenia,
- kwalifikacji zawodowych,
- przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.

W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Placówka powinna zatem znać:

- imię (imiona) i nazwisko,
- datę urodzenia,
- dane kontaktowe osoby zatrudnianej.

b. Poproś kandydata/kandydatkę o referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia.

Placówka może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Placówka nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu pracy.

c. Pobierz dane osobowe kandydata/kandydatki, w tym dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z opieką nad małoletnimi placówka jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu placówki.

Aby sprawdzić osobę w Rejestrze organizacja potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:

- imię i nazwisko,
- data urodzenia,
- pesel,
- nazwisko rodowe,
- imię ojca,
- imię matki.

Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.

d. Pobierz od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

e. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć Ci również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów

f. Pobierz od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.

g. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

h. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

i. Gdy pozwalają na to przepisy prawa, placówka jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego. Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. nauczycieli, w tym nauczycieli oraz opiekunów zatrudnionych

w placówkach publicznych oraz niepublicznych oraz kierownika i wychowawcę wypoczynku dzieci.

j. W przypadku niemożności przedstawienia zaświadczenia poproś kandydata/kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności oraz o braku toczących się wobec niego/niej postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych za przestępstwa i inne czyny popełnione przeciwko dzieciom. Odmowa złożenia takiego oświadczenia nie może rodzić dla kandydata/kandydatki żadnych negatywnych konsekwencji, w tym być wyłączną podstawą odmowy zatrudnienia.

IV. Gdzie szukać/zgłaszać pomoc

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW:

800 12 12 12 - CAŁODOBOWY Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

116 111 - CAŁODOBOWY Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży

800 12 00 02 - Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (całodobowa i bezpłatna)

Poradnia e-mailowa: niebieskalinia@niebieskalinia.info

800 120 226 - Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej

19 288 - Młodzieżowy telefon zaufania

800 100 100 - telefon zaufania dla rodziców i nauczycieli w sprawach bezpieczeństwa dzieci

PRZYDATNE ADRESY:

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna nr 9

Ul. Krakowska 102

50-438 Wrocław

tel: 71 798-68-32

Komenda Policji Wrocław:

Policjant dzielnicowy: **Michał Fuławka** tel. 601-813-890, 47-871-15-62

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Krzyków III Wydział Rodzinny i Nieletnich

ul. Joannitów 14, 50-525 Wrocław
tel: 71 749 63 70
e-mail: IIIrodzinny@wroclaw-krzyki.sr.gov.pl

MOPS: DZIAŁ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ul. Rydygiera 43a, Wrocław
tel. 71 78 23 591, 71 79 64 088

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Zespół Terenowej

Pracy Socjalnej nr 5
ul. Kniaziewiczza 29, 50-455 Wrocław
tel. 71 335 23 85
e-mail: ztps5@mops.wroclaw.pl

V. Co mogę zrobić, gdy jestem krzywdzony (wersja skrócona dla dzieci)

Poproś o pomoc dorosłego, gdy:

- Ktoś przez dłuższy czas stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą;
- Ktoś okradł Cię, przywłaszczył sobie lub zniszczył Twoją rzecz;
- Ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Swojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny;
- Ktoś Cię nęka, straszy, szantażuje Cię z użyciem sieci, publikuje lub rozsyła ośmieszające, kompromitujące informacje, zdjęcia, filmy z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli;
- Ktoś wysyła treści, które mogą wywołać u Ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania;
- Ktoś wysyła Ci w Internecie treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminacyjne, promujące wrogość, nienawiść, treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, fake newsy - fałszywe wiadomości;
- Jeżeli dzieje Ci się jakakolwiek krzywda w domu np. ktoś:
 - naraża Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - narusza twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność,

- powoduje szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym,
- istotnie narusza Twoją prywatność lub wzbudza u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

Co możesz zrobić, gdy doznajesz którąś z wyżej wymienionych krzywd?

- Gdy sprawcą jest uczeń – kolega ze szkoły czy klasy, skontaktuj się z wychowawcą lub nauczycielem, któremu ufasz. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy). Możesz równocześnie poinformować rodziców o zdarzeniu. Nauczyciel wysłucha Cię i podejmie działania.
- Jeżeli dzieje Ci się w domu jakkolwiek krzywda, poinformuj o tym pracownika szkoły, do którego masz zaufanie. Podjmie on stosowne działania, mające na celu Twoją ochronę.
- Jeśli nauczyciel lub inny pracownik szkoły zauważy w Twoim zachowaniu i wyglądzie oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania.
- W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, nauczyciel/pracownik podejmuje działania, włączając w nie pedagoga/psychologa/wychowawcę.
- Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga szkolnego lub/i psychologa. Szkoła obejmie Cię opieką psychologiczną i pedagogiczną.
- Szkoła zapewni Ci wszelkie działania pomocowe, wszelkie działania stosowne do twoich potrzeb.

VI. Procedury interwencyjne w szkole

1) Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięciu informacji o krzywdzeniu małoletniego.

1. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły podejrzewa, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
 - a) dba o bezpieczeństwo dziecka i separuje je od rodzica podejrzanego o krzywdzenie;
 - b) zawiadamia dyrektora szkoły/wicedyrektora/pedagoga/psychologa;
 - c) dyrektor zawiadamia odpowiednie instytucje (ośrodek pomocy społecznej i/lub policję, sąd rodzinny, prokuraturę);
 - d) sporządza pisemną notatkę ze zdarzenia, którą przekazuje pedagogowi/ psychologowi (zał. 1), pedagog uzupełnia kartę interwencji (zał. 2).
2. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły podejrzewa, że dziecko jednorazowo doświadczyło innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (krzyki, niestosowne komentarze):

- a) dba o bezpieczeństwo dziecka;
- b) powiadamia sporządzając pisemną notatkę jedną z wymienionych osób: dyrektor szkoły/wicedyrektor/pedagog/ psycholog;
- c) osoba powiadomiona przez nauczyciela/pracownika informuje o zdarzeniu pozostałe osoby;
- d) pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z rodzicem skrzywdzonego dziecka i poinformuje go o możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- e) w przypadku braku współpracy rodzica lub powtarzających się zachowań przemocowych dyrektor powiadamia właściwe instytucje (ośrodek pomocy społecznej i/lub prokuraturę, policję, sąd rodzinny);
- f) psycholog/pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły mogą podjąć decyzję o niezwłocznym powiadomieniu właściwych organów bez wcześniejszej rozmowy z rodzicem.

2) Przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowana przez innych uczniów wobec małoletniego.

1. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły podejrzewa, że dziecko doświadcza cyklicznej przemocy ze strony innych uczniów lub uczeń/ rodzic zgłasza taką przemoc:
 - a) dba o bezpieczeństwo dziecka i w miarę możliwości odseparowuje je od ucznia podejrzanego o przemoc;
 - b) zgłasza sprawę w pierwszej kolejności wychowawcy klasy, który informuje o zdarzeniu pedagoga/psychologa/wicedyrektora/dyrektora;
 - c) sporządza notatkę dotyczącą obserwowanej/zgłoszonej przemocy (zał. 1);
 - d) na podstawie notatki pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą uzupełnia protokół interwencji;
 - e) wychowawca przeprowadza rozmowę osobno z uczniem krzywdzonym oraz osobno ze sprawcą przemocy; w razie konieczności korzysta podczas rozmowy ze wsparcia pedagoga/psychologa;
 - f) wychowawca zgłasza sytuację przemocy rodzicom ucznia krzywdzonego oraz rodzicom ucznia krzywdzącego;
 - g) wychowawca wyciąga konsekwencje względem ucznia stosującego przemoc przewidziane w statucie szkoły;
 - h) w przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dziecka lub utrzymującej się przemocy każdego rodzaju dyrektor szkoły zgłasza sprawę do sądu rodzinnego lub policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

3) Krzywdzenie dziecka przez osoby trzecie (pracownicy szkoły, osoby współpracujące ze szkołą).

1. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły podejrzewa, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
 - a) dba o bezpieczeństwo dziecka i separuje je od osoby podejrzanego o krzywdzenie;

- b) zawiadamia dyrektora szkoły oraz policję;
- c) wychowawca powiadamia rodziców ucznia.

2. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły podejrzewa, że dziecko jednorazowo doświadczyło innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, ośmieszanie):

- a) dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- b) dyrektor podejmuje odpowiednie działania przewidziane prawem oświatowym, kodeksem pracy.

3. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły podejrzewa, że dziecko doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- a) dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- b) dyrektor przeprowadza rozmowę dyscyplinującą a w przypadku braku poprawy kończy współpracę.

4) Procedura postępowania w przypadku celowego zniszczenia lub kradzieży rzeczy małoletniego.

1. Nauczyciel, który otrzymał zgłoszenie o zniszczeniu lub kradzieży:

- a) ustala okoliczności zajścia;
- b) w razie konieczności nauczyciel, który otrzymał zgłoszenie powiadamia rodziców ucznia o zajściu;
- c) jeśli sprawca zniszczenia lub kradzieży został ustalony wychowawca informuje jego rodziców;
- d) wobec sprawcy zostają wyciągnięte konsekwencje lub środki dyscyplinujące zgodnie ze statutem szkoły;
- e) sprawca zostaje zobowiązany do zadośćuczynienia w uzgodnieniu z rodzicami pokrzywdzonego;
- f) wychowawca przekazuje rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

5) Procedura Postępowania w przypadku ujawnienia sekstingu wobec małoletniego.

1. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły uzyska informację od ucznia o sekstingu:

- a) otacza ucznia opieką i wsparciem psychologicznym - pedagogicznym oraz informuje wychowawcę o zdarzeniu;
- b) sporządza notatkę dotyczącą obserwowanej/zgłoszonej przemocy (zał. 1);
- c) na podstawie notatki pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą uzupełnia protokół interwencji;

- d) wychowawca powiadamia rodzica uczestnika zdarzenia o zaistniałej sytuacji i informuje o możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego na terenie placówki;
- e) w przypadku podejrzenia rozesłania materiałów uznanych za pornograficzne dyrektor szkoły zgłasza incydent na policję.

6) Procedura postępowania w przypadku wysyłania małoletniemu w internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych.

1. Jeśli nauczyciel, pracownik szkoły uzyska informację o wysyłaniu szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych treści:
 - a) zgłasza sprawę w pierwszej kolejności wychowawcy klasy, który informuje o zdarzeniu pedagoga/psychologa/wicedyrektora/dyrektora;
 - b) sporządza notatkę dotyczącą obserwowanej/zgłoszonej przemocy (zał. 1);
 - c) na podstawie notatki pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą uzupełnia protokół interwencji (zał. 2);
 - d) powiadamia rodziców ucznia;
 - e) jeśli jest to możliwe ustala się sprawcę zdarzenia i powiadamia jego rodziców;
 - f) wychowawca wyciąga konsekwencje względem ucznia stosującego przemoc przewidziane w statucie szkoły;
 - g) jeśli upowszechnione treści naruszyły obowiązujące prawa dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję lub odpowiednie instytucje.

Załączniki:

zał. 1 Notatka ze zdarzenia

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
6. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
7. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
8. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskie Karty)	

<p>9. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego</p>	
<p>10. Informacja ze spotkania z rodzicami</p>	
<p>11. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców</p>	

<p>12. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)</p>	
<p>13. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół</p>	

Zal. 3 Rejestr zdarzeń

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich

Lp	Imię i nazwisko małoletniego, klasa	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora